

Jaarstukken 2024

4.4.5 Rente

Het voordelig renteresultaat over 2024 bedraagt € 0,8 miljoen, wat € 0,6 miljoen hoger is dan in de primitieve begroting was voorzien.

- In 2024 zijn de totale rentekosten uitgekomen op € 7 miljoen, wat € 0,2 miljoen lager is dan de geraamde € 7,2 miljoen in de gewijzigde begroting. Dit komt doordat de rente op zowel korte als lange financieringsmiddelen lager was dan verwacht en er minder leningen zijn aangetrokken dan geprognoseerd.
- De doorbelasting van rente naar de grondexploitaties bedraagt € 0,6 miljoen, wat in lijn is met de gewijzigde begroting.
- Via de renteomslagmethodiek is in totaal € 6,7 miljoen aan rentelasten toegerekend aan de taakvelden.
- De afwijking tussen de toegestane en werkelijk toegerekende rentelasten bedraagt € 0,8 miljoen (14%). Volgens de BBV-kaders is nacalculatie van het omslagpercentage verplicht bij een afwijking van 25% of meer. Aangezien deze onder die grens blijft, is nacalculatie niet nodig.

Schema rentetoerekening jaar 2024

BBV	Omschrijving	Bedragen *	€ 1.000
a	De externe rentelasten voor de korte en lange financiering	7.034	
b	De externe rentebaten	-536	
	Totaal berekenende externe rente		6.498
c	De rente die aan de grondexploitaties wordt doorberekend	-600	
c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld wordt toegerekend	0	
	Totaal doorerekende externe rente		-600
d1	Rente over eigen vermogen	0	
d2	Rente over voorzieningen die gewaardeerd zijn op contante waarde	0	
	De werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente		5.898
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		6.702
f	Renteresultaat op taakveld treasury		804

Gehanteerde rentetarieven

De gehanteerde rentetarieven zijn als volgt:

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Omslagrente	2,20%	1,95%	1,95%
Rekenrente over boekwaarde grondexploitaties	1,95%	1,95%	1,95%
Rekenrente in de grondexploitaties	1,95%	1,95%	1,95%

De hoogte van de omslagrente, de rente over de boekwaarden van de grondexploitaties en de hoogte van de rekenrente in de grondexploitaties zijn vastgesteld op basis van de kaders die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) hiervoor stelt. De rekenrente in de jaarrekening is ongewijzigd ten opzichte van de primitieve Begroting 2024.

4.4.6 Leningenportefeuille

In 2024 is de kortlopende financieringsbehoefte, net als in voorgaande jaren, opgevangen met kasgeldleningen. De gemiddelde rente op deze kasgeldleningen bedroeg 3,6%.

Opgenomen gelden (o/g)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de mutaties in de leningenportefeuille. Hierin zijn zowel de langlopende financiering als de opgenomen en uitgezette kortlopende financiering opgenomen. Daarnaast biedt de tabel inzicht in de gemiddelde rentevoet van het vreemd vermogen.

Opgenomen gelden (o/g)

Bedragen * € 1.000.000	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil
Stand per 1 januari			
Langlopende financiering	234,1	234,1	0,0
Kortlopende financiering	15,0	10,0	-5,0
Uitzetting in 's Rijkskist	0,0	0,0	0,0
Omvang leningenportefeuille/bancaire schuldpositie	249,1	244,1	-5,0

Bedragen * € 1.000.000		Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil
Aflossingen en herfinanciering				
Langlopende financiering - reguliere aflossingen		-17,2	-17,2	0,0
Langlopende financiering - extra aflossingen		0,0	0,0	0,0
Langlopende financiering - nieuwe leningen		35,0	25,0	-10,0
Kortlopende financiering - mutatie gedurende het jaar		3,0	10,0	7,0
Uitzetting in ' S Rijks Schatkist - mutatie gedurende het jaar		0,0	0,0	-0,1
Mutaties in leningenportefeuille/bancaire schuldpositie		20,8	17,8	-3,1
Stand 31 december				
Langlopende financiering		251,9	241,9	-10,0
Kortlopende financiering		18,0	20,0	2,0
Uitzetting in 's Rijks schatkist		0,0	-0,1	-0,1
Omvang leningenportefeuille/bancaire schuldpositie		269,9	261,8	-8,1
Gemiddelde rente opgenomen gelden per 31 december		3,20%	3,20%	0,00%

Op 31 december 2024 bedraagt de totale schuldpositie aan geldverstrekkers € 262 miljoen. Dit is € 18 miljoen hoger dan in de Jaarrekening 2023, maar € 8 miljoen lager dan begroot in de Begroting 2024.

De belangrijkste reden voor de lagere leningenstand dan begroot, is dat in 2024 minder is geïnvesteerd dan gepland en dat het saldo van baten en lasten gunstiger uitviel dan verwacht. Hierdoor was de financieringsbehoefte lager.

In 2024 zijn twee langlopende leningen afgesloten met een totale waarde van € 25 miljoen. Het renterisico van deze leningen is voor de gehele looptijd volledig afgedekt.

4.4.7 Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het financieringsbeleid van de gemeente Gouda zijn renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen, gelden de wettelijke normen uit de Wet Fido: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

- De kasgeldlimiet is bedoeld om grote schommelingen in rentelasten te voorkomen en beperkt de korte financiering (leningen met een looptijd korter dan een jaar). De maximale korte financiering bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan het begin van het jaar, met een ondergrens van € 0,3 miljoen. De gemeente mag de kasgeldlimiet niet langer dan twee opeenvolgende kwartalen overschrijden.
- De renterisiconorm heeft als doel om risico's op langlopende leningen (met een looptijd langer dan een jaar) beheersbaar te houden.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Begrotingstotaal (primitief)	355	355	355	355
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet	30	30	30	30
Gemiddelde kortlopende schuld (-/- = schuld, + = tegoed)	23,5	14,5	10,2	11,8
Vrije ruimte	7	16	20	18

Bovenstaande tabel toont aan dat in 2024 ruimschoots is voldaan aan de kasgeldlimiet.

Renterisico op langlopende schuld

Om grote schommelingen in rentelasten bij langlopende financiering te voorkomen, stelt de Wet Fido een grens aan de jaarlijkse aflossingen. Een gemeente mag per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal aflossen, met een ondergrens van € 2,5 miljoen. Dit zorgt ervoor dat de renterisico's gespreid blijven over meerdere jaren en voorkomt plotselinge pieken in de rentelasten.

Renterisiconorm

Omschrijving (bedragen * € 1.000.000)	Begroting 2024	Realisatie 2024
Begrotingstotaal (primitief)	355	390
In procenten van de grondslag	20%	20%
Renterisiconorm	71	78
Aflossing op vaste schuld	17	17
Ruimte (+) / overschrijding (-)	54	61